

Medborgardialog Gäddede 2011-03-23

Uppföljning juni 2012

Den 23 mars 2011 hölls en medborgardialog i Gäddede med fokus mot mittskandinaviska regionprojektets eventuella förlängning och vad det då skulle innehålla. Kommunfullmäktige beslutade om förlängning redan juni 2011 (nu med nytt namn - Vaajma) bland annat utifrån de diskussioner som fördes under medborgardialogen. Nu görs en uppföljning drygt ett år efteråt för att se hur det blev och om det som sades under medborgardialogen har haft något inflytande på projektet.

Nedan följer önskemål och synpunkter från medborgardialogen uppdelade inom varje område samt svar från projektledningen över vad som gjorts och görs.

1. Turism

Det finns **flera projekt** igång samtidigt som har bäring på turism, tex Södra Lappland, Mitt Skandinaviska projektet och Yttre Rymden - Jorden inre.

Projektledningen, Vaajma:

Vi har samarbete mellan varandra och representerar varandra i resp. styrgrupp. Södra Lappland och Regionprojekt Vaajma (tidigare Mitt-Skandinaviskt Regionprojekt) kommer att samarbeta gällande marknadsföring och bokning/försäljning av upplevelsepaket.

Pilgrimsvandringar mellan Härbergsdalen - Ankarede. Det finns tre kapell: Sjoutnäs - Ankarede - Viken. Det finns ett nätverk i hela Europa som man enkelt kan koppla upp sig på, det ger då både ett flöde av turister som uppskattar lugnet/tystnaden och arbetstillfällen för de som ska serva dessa turister med att frakta bagage, erbjuda sköna sängar, åka runt till sevärdheter, äta god lokalproducerad mat.

Projektledningen, Vaajma:

Vandring ingår i delprojekt Ekonomisk tillväxt. I det delprojektet ligger utveckling av Destination Vaajma där man utvecklar och paketerar vandring. Här finns utrymme även för Pilgrimsvandring. Kontakta Anna Jonasson 0670-169 35 alt. anna.jonasson@stromsund.se

Det bör satsas på **skoterturism** under ordnade, restriktiva former, endast efter leder - hastighet - säkerhet. Övriga viktiga bitar är **siktröjning** efter vägarna mot sjön och att **utveckla jakt och fiske** turismen.

Projektledningen, Vaajma:

I Regionprojekt finns 5 delprojekt, ett av dessa är Ekonomisk tillväxt. I det delprojektet ligger en prioriterad satsning på utveckling av destination Vaajma. Det är ett samarbete mellan Frostviken, Ansättsfjällen, en smak av Lierne och Røyrvik Fritid/Vist Børgefjell. Här kommer att göras en gemensam satsning på utveckling av turismen i Region Vaajma med jakt, fiske, vandring, skoter, bröllop mm.

2. Sjukvård

Läkarsamverkan över gränsen mellan Nordli och Gäddede. **Ambulansverksamhet**-tänkbara alternativa lösningar behöver tas fram. Det finns alla möjligheter i och med MSR-projektet att testa **tillfälliga projektlösningar** för detta. En annan modell att prova är **mobila läkare**.

Projektledningen, Vaajma:

Projektet arbetar kontinuerligt med samverkan mellan de fyra kommunerna i Regionprojekt Vaajma. Hittills uppnådda resultat: gemensam tandläkare Gäddede och Nordli, gemensamt avtal om korttidsboendet i regionen, vilket gör att vi kan samnyttja hela regionens korttidsplatser. Om det är fullt på ett ställe så kan man få tillgång på annat ställe (Rötviken, Sörli, Nordli, Gäddede och Røyrvik). Just nu pågår förhandlingar om samverkan av läkare, röntgen/mammografi, distriktssköterskor och övrig kompetens. Svårigheten är de olika lagar och förordningar som gäller i respektive land. Dessutom finansieras den svenska sjukvården genom landstinget och den norska genom kommunerna.

3 - Inflyttning, ökad befolkning

Inflyttning handlar kanske främst om att stoppa utflyttningen. Viktigt att befolkningen **trivs**, då minskar utflyttningen och inflyttningen ökar. Om de som bor i Frostviken trivs blir de bra **ambassadörer** för området. Befolkningsökning är önskvärd gärna genom **invandring** (Holländare).

Viktigt för inflyttning är att **skola och sjukvård** är bra, så att de som funderar på att flytta hit känner sig trygga med det. Skolan ska vara bra, inte dagis och upp till åk 9 i samma byggnad. En **sporthall** är också viktig.

Arbetsgivaravgifterna kan sänkas regionalt.

Projektledningen, Vaajma:

Vi arbetar just i denna period på ett inflyttarprogram som vi avser att presentera längre fram i tidningen Vaajma, Nyhetsbrev, Hemsidan www.vaajma.com och i nyhetsbrev.

4 - Bostäder

Att få köpa hus och jordbruksfastigheter i Frostviken, då borde **boplikt** införas som i Norge. Gårdar (Per Albintorp el dyl) bör **avyttras till folk som vill bosätta sig** där, då det ofta står outnyttjade. Det finns regionala skillnader och förutsättningar och geografisk hänsyn måste tas. Därför borde det införas **strandskyddslettnader** i Frostviken som gör det mer attraktivt att bygga ett fritidshus nära vattnet och istället sälja den fastighet/gård/hus som man nu behåller som fritidshus.

Dessutom önskas fler **marknära bostäder för pensionärer** och möjlighet att nyttja **korttidsboendet** över gränsen.

Projektledningen, Vaajma:

På den norska sidan har man genom projektets försorg lyckats få till en försöksordning/pilotprojekt på 6 år, där det ges möjlighet till bostadskrediter på motsvarande 600 000 NOK eller 20 % av nybyggnadskostnaderna i landsbygden. I Sverige har vi tryckt på och medverkat till att regeringen tagit beslut som innebär att Bostadskreditnämnden kan bidra med lån upp till 90 % av produktionskostnaderna i landsbygden. Det är detta som bankerna tidigare sagt nej till med hänvisning till marknadssituationen.

5 - Skola, ungdomsarbeten, näringsliv och kompetensförsörjning

Akademisk utbildning - Akademi Norr engagemang även för mycket små grupper och kanske t o m för en enstaka studerande i glesbygd. Utbildning på distans. **CSN-rabatt** - d v s att t ex kvitta studiemedelsavgiften med motsvarande årliga belopp under den tid man bor och verkar i Frostviken.

Hantverksyrken - på väg bort p g a dels generationsskiftet och dels p g a själva utvecklingen. Skapa en hantverksakademi?

Skola - brister i behörighet borde kunna lösas med gränsöverskridanden samarbete. Oändligt viktigt med en pedagogisk ledning i skolan. Minst lika viktigt som behöriga lärare. Lokalerna och byggnaderna bör anpassas till både elever och skolans verksamhet. Varför ska skolor stå tomma flera månader per år för att inte tala om kvällar och helger. Snacka om mötesplats!

Gemensam fortbildning - finns så många duktiga föreläsare på båda sidorna.
Gemensamma rektorsområden - landsöverskridande.

Projektledningen, Vaajma:

Projektet arbetar med kompetensförsörjning och skolan genom information och marknadsföring av arbetsgivare/företag. Det finns ett eget skolprojekt som samarbetar med alla skolor i Vaajma-regionen. Gemensamma idrottsaktiviteter, språkundervisning, mattedagar och projekt samt varje år (i år tredje gången) en ungdomskonferens där ungdomar mellan 13-18 år från skolorna träffar politiker i process kring vad ungdomar vill och behöver.

Vattenkraften - bättre samordning vid alla kraftverk nedströms! Se över reglerna.

Projektledningen, Vaajma:

Projektet arbetar inte särskilt med vattenkraften, i vilket fall inte så här långt.

6 - Kyrkan

Kyrkan måste vara med i gränsprojektet – måste hitta andra sätt att nå befolkningen. I Gäddede är man beredd att öppna församlingshemmet för medborgarservice. Kyrkan måste nå de yngre. Viktigt att ungdomsverksamhet mellan länderna fungerar, speciellt konfirmationsläger.

Projektledningen, Vaajma:

Vi har tidigare haft ett konkret samarbetsprojekt (Kyrkoprojektet i MSR projektet) som fungerade väl och nu går på egna ben. Samarbetet mellan de olika församlingarna på båda sidor gränsen är mycket lyckosamt med konfirmandsverksamhet som prioritet.

7 - Infrastruktur, kollektivtrafik och kommunservice

Bredband – fiber är mycket viktigt för Frostviken.

Projektledningen, Vaajma:

Det är en prioriterad fråga där vi trycker på operatörer, kommuner och regering/riksdag. Vi har inga egna pengar men försöker processa aktörerna att agera.

Kollektivtrafiken, det måste finnas möjlighet att ta sig till Östersund över dagen. När det gäller transport över gränsen, går det att förlänga befintlig trafik (Holandsexpressen) som idag stannar 7 km bort i Murumon?

Projektledningen, Vaajma:

Vi tittar just nu på trafikering över gränsen, speciellt riktat till ungdomar som ännu inte fått körkort.

Kommunal service, **medborgarservice**, viktigt att det finns fysiskt i Gäddede, särskilt för äldre som behöver hjälp med tex blanketter. **Turistbyrå** behöver utvecklas. Önskas större närvaro av **SUAB** och mer kontakt med det lokala näringslivet. **Biblioteket** behöver förnyas (IT-bibliotek). Politiska rådslag av den här typen bör återkomma.

Statlig service

- Arbetsförmedlingen, bank, Försäkringskassa
- Mötesplats för olika parter

Projektledningen, Vaajma:

Detta arbetar ett annat projekt med (Frostviken Online, Pexo Melin).

Från projektets hemsida: Frostviken Online hoppas åstadkomma ett lokalt servicecentrum med kommunal- och statlig service i före detta Naturum i Gäddede med huvudmålsättningen att bibehålla, utveckla och samordna servicen i Frostvikenområdet.